

ELÄKESÄÄTIÖN TYÖNTEKIJÄIN ELÄKELAIN MUKAISEN LISÄELÄKEVAKUUTUKSEN LASKUPERUSTEET

Kokooma 27.3.2006

Viimeisin perustemuutos vahvistettu 6.4.2005.

ELÄKESÄÄTIÖN TYÖNTEKIJÄIN ELÄKELAIN MUKAISEN LISÄELÄKEVAKUUTUKSEN LASKUPERUSTEET

SISÄLLYS:

1	PERUSTEIDEN SOLVELTAMISALUE	1
2	VAKUUTUSTEKNISET SUUREET	1
3	IKÄLASKU	3
4	ETUJEN MÄÄRITTELY	4
4.1	VUOSIMAKSUN PERUSTEENA OLEVA TAVOITE-ELÄKE	4
4.2	RAHASTOITU ELÄKE	4
4.3	ANSAITTU ELÄKE	7
4.4	TASAUSELÄKE	9
5	LISÄELÄKETURVAN PERUSTEENA OLEVA PALKKA	9
5.1	LASKENNALLINEN ELÄKEPALKKA	9
5.2	ELÄKKEEN PERUSTEENA OLEVA PALKKA	10
6	VUOSIMAKSU	10
6.1	KERTAMAKSU RAHASTOIDUN ELÄKKEEN LISÄYKSESTÄ	12
6.2	VASTUUVAARAMAKSU	12
6.2.1	Työkyvyttömyyseläkkeen vastuuvaaramaksu	13
6.2.2	Työttömyyseläkkeen vastuuvaaramaksu	14
6.2.3	Perhe-eläkkeen vastuuvaaramaksu	14
6.2.4	Hautausavustuksen vastuuvaaramaksu	14
6.3	MAKSUVAPAUTUSMAKSU	15
6.4	TASAUSOSA	15
6.5	HOITOKUSTANNUSOSA	16

6.6 ETK:N KUSTANNUSOSA	17
7 VAPAAKIRJA	17
8 MAKSETTAVA ELÄKE JA ELÄKESÄÄTIÖN VASTUULLA OLEVA OSA	18
8.1 ELÄKETAPAHTUMAN SATTUMISAJANKOHDALLE LASKETTU MAKSETTAVA ELÄKE	18
8.2 ELÄKESÄÄTIÖN VASTUULLA OLEVA ELÄKE	19
8.2.1 Vapaakirjan perusteella maksettava eläke	19
8.2.2 Muun kuin vapaakirjan perusteella maksettava eläke	20
9 ELÄKEVASTUU	23
9.1 YLEISTÄ	23
9.2 VASTAISTEN ELÄKKEIDEN ELÄKEVASTUU	23
9.2.1 Vastaisten vanhuuseläkkeiden eläkevastuu	24
9.2.2 Vastaisten työkyvyttömyyseläkkeiden eläkevastuu	25
9.2.3 Vastaisten perhe-eläkkeiden eläkevastuu	25
9.2.4 Hautausavustusten vastuu	25
9.3 ALKANEIDEN ELÄKKEIDEN ELÄKEVASTUU	26
9.3.1 Alkaneiden vanhuuseläkkeiden eläkevastuu	26
9.3.2 Alkaneiden työkyvyttömyyseläkkeiden eläkevastuu	27
9.3.3 Alkaneiden perhe-eläkkeiden eläkevastuu	28
10 VASTAISTEN ELÄKKEIDEN ELÄKEVASTUU TILINPÄÄTÖKSESSÄ	32
10.1 VAIHTOEHTO I	32
10.2 VAIHTOEHTO II	32
11 ALKANEIDEN ELÄKKEIDEN ELÄKEVASTUU TILINPÄÄTÖKSESSÄ	33

11.1 VAIHTOEHTO I	33
11.2 VAIHTOEHTO II	34
12 VASTUUNJAKOSUURE B_v^{bL}	35
13 VASTUUNSIIRTO	36
14 YHTEISELÄKESÄÄTIÖ	36
15 KERTASUORITUS ELÄKKEEN SIJASTA	36

LIITE 1: LASKUKAAVAT

LIITE 2: ERÄIDEN KERTOIMIEN ARVOT VUONNA v

1 PERUSTEIDEN SOLVELTAMISALUE

(Vahvistettu 6.4.2005, voimaantulo 20.4.2005, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2005 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Työntekijäin eläkelain (TEL) mukaisella lisävakuutuksella tarkoitetaan tässä vakuutusta, joka sisältää yhden tai useampia TEL 11 §:n tarkoittamista eläke-eduista:

- vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläke
- perhe-eläke
- hautausavustus
- vanhuuseläkkeen lisäosa
- varhaiseläkkeen täydennysosa, joka liittyy TEL 11 §:n mukaisten rekisteröimiskelpoisten lisätujen kartan kohdassa VIII f tarkoitettuun varhennettuun vanhuuseläkkeeseen.
- eläketapahtumahetkellä ostettava vanhuuseläke, joka kustannetaan TEL 11 §:n mukaisten rekisteröimiskelpoisten lisätujen kartan kohdassa XII tarkoittamalla kertamaksulla.

Aikaisempiin vuosiin sovelletaan kunkin vuoden TEL 11 §:n mukaisia perusteita.

2 VAKUUTUSTEKNISET SUUREET

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Näissä määräyksissä esiintyvät vakuutustekniset suureet lasketaan sosiaali- ja terveysministeriön 16.10.1990 vahvistamien TEL:n mu-

kaisen vakuutuksen yleisten laskuperusteiden ja niihin 3.12.1998 vahvistettujen muutosten mukaisesti käyttäen seuraavia erityisvakioiden arvoja:

Laskuperustekorkona (b1) käytetään sosiaali- ja terveysministeriön TEL:n mukaista toimintaa harjoittavalle eläkesäätiölle eläkevastuun laskuperusteista antaman asetuksen mukaista laskuperustekorkoa.

Kuolevuus

- miesten vanhuuseläke ja yksilöllisenä varhaiseläkkeenä myönnetty työkyvyttömyyseläke	(b2)	=	-8
- naisten vanhuuseläke ja yksilöllisenä varhaiseläkkeenä myönnetty työkyvyttömyyseläke	(b2)	=	-15
- perhe-eläke			
miespuolinen edunjättäjä	(b2)	=	-5
naispuolinen edunjättäjä	(b2)	=	-12
miespuolinen edunsaaja	(b2)	=	-8
naispuolinen edunsaaja	(b2)	=	-15
- hautausavustus miehen jälkeen	(b2)	=	-5
hautausavustus naisen jälkeen	(b2)	=	-12
- Työkyvyttömyys			
alkaneen eläkkeen pääoma-arvo	(b3)	=	0,5
	(b4)	=	0,5
	(b5)	=	0,5
	(b6)	=	1
	(b7)	=	1
	(b8)	=	1
- vastaisen eläkkeen kertamaksu ja vastuuvaaramaksu	(b3)	=	0,5
	(b4)	=	0,5
	(b5)	=	0,5

$$\begin{aligned}(b6) &= 1 \\(b7) &= 1 \\(b8) &= 1\end{aligned}$$

Maksuvapautus

- hautausavustuksen vastuuvaaramaksu	(b9) =	1,06
- muulloin	(b9) =	1

Kuormitus

summaan verrannollinen kuormitus	(b13) =	0,001
bruttomaksuun verrannollinen kuormitus		
- työsuhteessa olevien osalta	(b14) =	0,08
- hetialkavana vakuutettavan eläkeen ja siihen liittyvien vastaisten etujen osalta sekä varhaiseläkkeen täydennysosan maksua laskettaessa	(b14) =	0,045

Rahanarvon muuttuvuutena (b15) käytetään sosiaali- ja terveysministeriön TEL:n mukaista toimintaa harjoittavalle eläkesäätiölle eläkevastuun laskuperusteista antaman asetuksen mukaista rahanarvon muuttuvuutta.

Vakuutusteknisiä vastuita laskettaessa

$$\text{käytettävä rahastokorko} \quad i_0 = (b1)-(b15)$$

3 IKÄLASKU

(Vahvistettu 6.4.2005, voimaantulo 20.4.2005, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2005 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Näissä laskuperusteissa tarkoittaa x työntekijän ikää syntymäpäivänä sinä kalenterivuonna, johon vuosimaksu kohdistuu tai jonka viimeiselle päivälle vastuu lasketaan.

Poikkeuksena edellä olevaan käytetään kertamaksulla kustannettavan eläkkeen ja siihen liittyvän vastaisen eläke-etuuden kertamaksua rahastoidun eläkkeen lisäyksestä laskettaessa eläkkeensaajan ikänä sitä ikää vuosina ja täysinä kuukausina, jonka hän täyttää eläkkeen alkamista edeltävän kuukauden aikana.

4 ETUJEN MÄÄRITTELY

4.1 VUOSIMAKSUN PERUSTEENA OLEVA TAVOITE-ELÄKE

(Vahvistettu 6.4.2005, voimaantulo 20.4.2005, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2005 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Näissä laskuperusteissa tavoite-eläkettä laskettaessa eläkkeellä tarkoitetaan vuosieläkettä.

Vuosimaksun perusteena oleva tavoite-eläkkeen määrä E_v , joka on kuitenkin vähintään ansaitun eläkkeen suuruinen, vuonna v määritellään eläkesäätiön sääntöjen mukaisesti. Perhe-eläkkeen tavoite-eläkkeellä E_v tarkoitetaan sellaista leskeneläkettä, johon leski yksin edunsaajana olisi oikeutettu.

4.2 RAHASTOITU ELÄKE

(Vahvistettu 6.4.2005, voimaantulo 20.4.2005, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2005 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Seuraavassa esitettävää rahastoidun eläkkeen laskutapaa käytetään vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeen, vanhuuseläkkeen lisäosan sekä perhe-eläkkeen osalta.

Rahastoidun eläkkeen määrä vuoden v lopussa määritellään kaavalla

$$(1) \quad E_v^R = E_{v-1}^R + \Delta E_v^R,$$

missä rahastoidun eläkkeen lisäys ΔE_v^R lasketaan kaavan (2) mukaan.

Mikäli eläketurvan ehtoja muutetaan eläkeikää muuttamalla, muutetaan jatkuvien työsuhteiden muutoshetkeen mennessä rahastoidut eläkkeet siten, että niiden pääoma-arvot kohdan 9.2 mukaisesti laskettuna eivät muutu.

Rahastoidun eläkkeen lisäys ΔE_v^R vuonna v lasketaan kaavan (2) mukaisesti. Mikäli vuosi v jakautuu työntekijän osalta eläketurvan muutosten johdosta useampaan laskentajaksoon, lasketaan rahastoidun eläkkeen lisäys erikseen kullakin jaksolta kaavaa (2) soveltaen.

$$(2) \quad \Delta E_v^R = \Delta E_v^{R1} + \Delta E_v^{R2},$$

jossa ΔE_v^{R1} on takautuvaan aikaan kohdistunutta rahastoidun eläkkeen lisäystä ja ΔE_v^{R2} on kohdevuoden (laskentajakson) osalta laskettu rahastoidun eläkkeen lisäys

$$(2a) \quad \left\{ \begin{array}{l} \Delta E_v^{R1} = d_v \left[\frac{t}{T} E_v - \frac{I_v}{I_{v-1}} E_{v-1}^A \right]^+ \\ \Delta E_v^{R2} = \frac{k}{n} \left[E_v - \Delta E_v^{R1} - \frac{I_v}{I_{v-1}} E_{v-1}^A \right]^+ \end{array} \right.$$

Näissä kaavoissa on

- d_v = kerroin, jonka arvo on välillä $0 \leq d_v \leq 1$. Kertoimen arvona käytetään arvoa nolla, ellei eläkesäätiö ole toisin sopinut lisäeläketurvan järjestäneen työnantajan kanssa. Siltä ajalta, jolta työntekijällä on oikeus työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeeseen, lasketaan ΔE_v^R käyttäen d_v :lle arvoa nolla.
- n = eläkeikään jäljellä oleva aika laskentajakson alussa täysinä kuukausina; aikaa ennen työntekijän 23-vuotispäivää tai ennen rekisteröidyn lisäeläketurvan toimintapiiriin tulemistä ei oteta huomioon.
- T = koko eläkkeeseen oikeuttava palvelusaika kuukausina sekä takautuvalla että vastaisella osalla; aikaa ennen työntekijän 23-vuotispäivää ei oteta huomioon.
- t = takautuva eläkkeeseen oikeuttava palvelusaika kuukausina, ts. se osa eläkkeeseen oikeuttavasta palvelusajasta, joka kohdistuu aikaan ennen laskentajakson alkua; aikaa ennen työntekijän 23-vuotispäivää ei oteta huomioon.

- k = laskentajakson pituus kuukausina; sitä aikaa, jolta työntekijällä on oikeus työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeeseen ei oteta huomioon k :ta laskettaessa, ei myöskään aikaa ennen työntekijän 23-vuotispäivää eikä aikaa, jona työntekijä laskentajakson aikana ei ole kuullut rekisteröidyn lisäeläketurvan toimintapiiriin.
- I_v = ennen vuotta 2005 TEL 9 §:n mukainen indeksin arvo vuonna v ja vuodesta 2005 lähtien TEL 7 b §:ssä tarkoitettu palkkakerroin vuonna v .
- E_v^A = kohdassa 4.3 määritelty ansaittu eläke.

Hautausavustuksesta muodostuu rahastoitu etu eläkeiän täyttämisen yhteydessä, jolloin se on eläkeiän täyttämivuonna voimassa olevan hautausavustuksen suuruinen. Vastaavasti menetellään, kun kyseessä on varhennetulle vanhuuseläkkeelle tai osa-aikaeläkkeelle siirtyminen. Mikäli työntekijä on eläkeiän täyttäessään lisäturvan ehtojen mukaisella työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkkeellä, ei hautausavustuksen rahastoitua etua muodostu.

4.3 ANSAITTU ELÄKE

(Vahvistettu 6.4.2004, voimaantulo 20.4.2005, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2005 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Ansaittu eläke E_v^A vuoden v lopussa on edellisen vuoden loppuun mennessä ansaittu eläke muunnettuna palkkaindeksillä vuoden v tasoon lisättynä kaavan (2) ja (4) mukaisesti karttuneella ansaitun eläkkeen lisäyksellä:

$$(3) \quad E_v^A = \frac{I_v}{I_{v-1}} E_{v-1}^A + (\Delta E_v^R + \Delta E_v^{AM}).$$

Jos vuoteen v ei kohdistu maksuvapautusaikaa, on $\Delta E_v^{AM} = 0$.

Jos työkyvyttömyyseläke päättyy eläkkeensaajan paranemiseen, eikä eläkettä myöhemminkään myönnetä entisin perustein TEL 7 e §:n 2 momentin mukaan, kaavassa oleva ΔE_v^{AM} on vuonna v olevalta maksuvapautusajalta muodostunut ansaitun eläkkeen lisäys

$$(4) \quad \Delta E_v^{AM} = \frac{k^M}{n} \left[E_v - \frac{I_v}{I_{v-1}} E_{v-1}^A \right],$$

jossa

$k^M =$ vuonna v olleen työkyvyttömyys- tai työttömyysajan pituus kuukausina; aikaa ennen työntekijän 23-vuotispäivää ei oteta huomioon.

Mikäli eläketurvan ehtoja muutetaan lisäeläketurvan voimassa ollessa kohdassa 4.2 kaavan (1) yhteydessä mainitulla tavalla, muutetaan myös muutoshetkeen mennessä ansaitut eläkkeet ko. kohdassa mainitulla tavalla.

4.4 TASAUSELÄKE

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Ansaitun eläkkeen ja rahastoidun eläkkeen erotus on TEL 12 §:n 1 momentin 4 kohdan mukainen eläkelaitosten yhteisesti kustannettava eläkkeen osa, jota seuraavassa kutsutaan tasauseläkkeeksi E_v^T

$$(5) \quad E_v^T = E_v^A - E_v^R .$$

5 LISÄELÄKETURVAN PERUSTEENA OLEVA PALKKA

5.1 LASKENNALLINEN ELÄKEPALKKA

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Rahastoidun eläkkeen lisäys ja vuosimaksu lasketaan käyttämällä palkasta riippuvien suureiden perusteena olevaa laskennallista eläkepalkkaa. Tämä on sama palkka, mitä käytettäisiin TEL:n mukaisena eläkkeen perusteena olevana palkkana, jos henkilön työsuhde päättyisi eroon 31.12.v. Kuitenkin sinä vuonna, jona eläketapahtuma sattuu tai työsuhde muuten päättyy, kaavoissa käytetään samaa palkkaa, jota peruseläketurvan osalta käytetään eläkettä tai vapaa-kirjaa laskettaessa.

5.2 ELÄKKEEN PERUSTEENA OLEVA PALKKA

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Eläketapahtuman yhteydessä käytetään maksettavan eläkkeen perusteena samaa palkkaa, jota käytetään peruseläketurvan osalta maksettavan eläkkeen perusteena.

6 VUOSIMAKSU

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Vuosimaksu P_v on laskennallinen suure, joka lasketaan kunkin rekisteröidyn lisäeläketurvan piiriin vuoden v aikana kuuluneen työntekijän ja vuonna v heti alkavana rekisteröityjen lisäeläkkeiden ja TEL:n alaisiksi rekisteröityjen vapaakirjojen osalta. Vuosimaksu P_v sisältää kertamaksun rahastoidun eläkkeen lisäyksestä, vastuuvaramaksun tavoite-eläkkeen siitä osasta, joka ylittää ansaitun eläkkeen sekä tasausosan, hoitokustannusosan ja ETK:n kustannusosan

$$(6) \quad P_v = {}^k P_v + {}^r P_v + P_v^T + P_v^H + P_v^E,$$

joka jaetaan osiin

$$(7) \quad P_v = P_v^1 + P_v^2,$$

missä

$P_v^1 =$ maksu muiden etuuksien paitsi kappaleessa 1 määritellyn vanhuuseläkkeen lisäosan osalta,

$P_v^2 =$ maksu vanhuuseläkkeen lisäosan osalta.

Maksu on kohdassa 6.1 - 6.5 määriteltyjen maksuosien mukaisesti

(8)

$$P_v = \frac{1}{1 - c_v^1 - (b14) - e_v} \left({}^k P_v^1 + {}^r P_v \right) + \frac{1}{1 - c_v^2 - (b14) - e_v} {}^k P_v^2 ,$$

missä

${}^k P_v^1 =$ kertamaksu rahastoidun eläkkeen lisäyksestä muiden etuuksien paitsi vanhuuseläkkeen lisäosan osalta,

${}^k P_v^2 =$ kertamaksu rahastoidun eläkkeen lisäyksestä vanhuuseläkkeen lisäosan osalta.

Heti alkavana rekisteröidyn lisäeläkkeen ja siihen liittyvän vastaisen eläke-etuuden osalta vuosimaksuun sisällytetään laskuperustekorko rekisteröinnin voimaantuloajankohdasta hetkelle 1.7.v. Varhaiseläkkeen täydennysosan osalta vuosimaksuun sisällytetään laskuperustekorko eläkkeen alkamispäivästä hetkelle 1.7.v.

Eläkesäätiökohtainen vuosimaksu on työntekijäkohtaisesti summattu

$$\sum P_v .$$

6.1 KERTAMAKSU RAHASTOIDUN ELÄKKEEN LISÄYKSESTÄ

(Vahvistettu 6.4.2005, voimaantulo 20.4.2005, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2005 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Kertamaksu rahastoidun eläkkeen lisäyksestä ΔE_v^R vuonna v lasketaan kunkin kyseeseen tulevan eläke-etuuden osalta erikseen kaavasta

$$(9) \quad {}^k P_v = \Delta E_v^R \bar{A}_x,$$

missä \bar{A}_x on liitteen 2 mukainen nettokertamaksu ko. eläkkeen yksikköedusta, työkyvyttömyyseläkkeen osalta kuitenkin kerrottuna kertoimella 1,012. Kun työntekijän ikä $x > 62$, on työkyvyttömyyseläkkeen kertamaksu nolla. Perhe-eläkkeessä kertamaksu \bar{A}_x määrittyy TEL:n vähimmäisehtojen mukaisena eli ilman etujen laajennuksia. Rahastoidusta eläkkeestä ei lasketa kertamaksua, jos perhe-eläke on vakuutettu vain lapsille.

Mikäli vuosi v jakautuu useampaan laskentajaksoon, lasketaan kustakin jaksosta syntyvää rahastoidun eläkkeen lisäystä vastaava kertamaksu erikseen kaavaa (9) soveltaen.

6.2 VASTUUVAARAMAKSU

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Vastuuvaaramaksu vuodelta v tavoite-eläkkeen siitä osasta, joka ylittää ansaitun eläkkeen lasketaan kaavojen (10) - (12) mukaisesti.

Jos rekisteröidyn lisäeläketurvan voimassaoloaika työntekijän osalta poikkeaa kalenterivuodesta tai työntekijä saa työkyvyttömyys- tai työttömyyseläkettä, kerrotaan kaavoista (10) - (12) saatavat vastuuvaaramaksut luvulla $\frac{k}{12}$, jossa k on rekisteröidyn lisäeläketurvan voimassaoloaika kuukausina vähennettynä työkyvyttömyys- tai työttömyysajalla. Mikäli vuosi jakautuu useampaan laskentajaksoon, lasketaan vastuuvaaramaksut kultakin jaksolta erikseen vastaavalla tavalla.

6.2.1 Työkyvyttömyyseläkkeen vastuuvaaramaksu

(Vahvistettu 6.4.2005, voimaantulo 20.4.2005, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2005 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Työkyvyttömyyseläkkeen vastuuvaaramaksu on

$$(10) \quad {}^r P_v = \begin{cases} (E_v - E_v^A) R_x(S), & \text{jos } x < 63 \\ 0, & \text{muulloin} \end{cases},$$

jossa

$R_x(S) =$ liitteen 2 mukainen nettovastuuvaaramaksu yksikköedusta.

6.2.2 Työttömyyseläkkeen vastuuvaaramaksu

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutus teknisissä laskelmissa)

Työttömyyseläkkeen vastuuvaaramaksu sisältyy tasausosaan.

6.2.3 Perhe-eläkkeen vastuuvaaramaksu

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutus teknisissä laskelmissa)

Perhe-eläkkeen vastuuvaaramaksu on

$$(11) \quad {}^r P_v = [E_v - E_v^A]^+ R_x(P),$$

jossa

$R_x(P) =$ liitteen 1 mukainen nettovastuuvaaramaksu yksikköedusta. R_x :n suuruus määräytyy etujen laajennusten mukaan.

6.2.4 Hautausavustuksen vastuuvaaramaksu

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutus teknisissä laskelmissa)

Hautausavustuksen vastuuvaaramaksu on

$$(12) \quad {}^r P_v = R_x(K) E_v,$$

jossa $R_x(K)$ on liitteen 1 kohdan 4 mukainen kerroin ja E_v hautausavustuksen suuruus.

6.3 MAKSUVAPAUTUSMAKSU

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Maksuvapautusmaksu on otettu huomioon perhe-eläkkeen ja hautausavustusten vastuuvaaramaksujen yhteydessä. Maksuvapautusmaksu sisältyy liitteessä 1 oleviin em. etujen vastuuvaaramaksukertoimiin.

6.4 TASAUSOSA

(Vahvistettu 6.4.2005, voimaantulo 20.4.2005, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2005 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Tasausosa on

$$(13) \quad P_v^T = c_v^1 P_v^1 + c_v^2 P_v^2 ,$$

jossa P_v^1 ja P_v^2 ovat kaavan (7) mukaisia maksuja.

Kerroin c_v^1 koskee muita etuuksia paitsi vanhuuseläkkeen lisäosaa. Jos vakuutettu on syntynyt ennen vuotta 1945 tai vuoden 1949 jälkeen, lasketaan kerroin c_v^1 kaavasta

$$c_v^1 = \begin{cases} 0,07 + 0,008 \cdot (w - 55), & \text{työsuhteessa olevien osalta} \\ 0,03 \cdot (64 - \max\{x; 55\})^+ / 9, & \text{muiden osalta.} \end{cases}$$

Jos vakuutettu on syntynyt aikaisintaan vuonna 1945, mutta viimeistään vuonna 1949, lasketaan kerroin c_v^1 kaavasta

$$c_v^1 = \begin{cases} 0,07 + 0,008 \cdot (\max\{w; 58\} - 55), & \text{työsuhteessa olevien osalta, kun } w \leq 60, \\ 0,15 - 0,008 \cdot (65 - w) + (0,02 - 0,0041 \cdot (65 - w)) \cdot (\max\{x; 50\} - 50), & \text{työsuhteessa olevien osalta, kun } w > 60 \text{ ja } x \leq 60, \\ -0,14 + 0,049 \cdot (w - 55), & \text{työsuhteessa olevien osalta, kun } w > 60 \text{ ja } x > 60, \\ 0,03 \cdot (64 - \max\{x; 55\})^+ / 9, & \text{muiden osalta.} \end{cases}$$

Kuitenkin hautausavustuksen kertamaksun osalta

$$c_v^1 = 0,03(64 - \max\{x; 55\})^+ / 9.$$

Kerroin c_v^2 koskee vanhuuseläkeliikkeen lisäosaa.

$$c_v^2 = 0,03 \cdot (64 - \max\{x; 55\})^+ / 9.$$

Kaavoissa x on henkilön ikä syntymäpäivänä sinä kalenterivuonna, johon vuosimaksu kohdistuu.

6.5 HOITOKUSTANNUSOSA

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Hoitokustannusosa on

$$(14) \quad P_v^H = (b14) P_v,$$

missä (b14) on annettu kohdassa 2.

6.6 ETK:N KUSTANNUSOSA

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

ETK:n kustannusosa on

$$(15) \quad P_v^E = e_v P_v,$$

jossa e_v on sosiaali- ja terveysministeriön ETK:lle vahvistama maksuerroin.

7 VAPAAKIRJA

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Rekisteröidyn lisäeläkejärjestelyn päättyessä työntekijän osalta muutoin kuin eläketapahtumaan muodostetaan lisäeläkevapaakirja erikseen vanhuus-, työkyvyttömyys- ja työttömyyseläkkeen ja erikseen perhe-eläkkeen osalta.

Vapaakirja on vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkkeen osalta kohdan 4.3 mukaisesti lasketun ansaitun eläkkeen suuruinen. Ansaittu eläke muunnetaan TEL:n vähimmäisvaatimusten mukaisia eläkkeen saamisen ehtoja vastaavaksi siten kuin TEL:n mukaisten vapaaehtoisien lisäetujen vapaakirjan ehdoissa ja perusteissa on määrätty.

Mikäli rekisteröityyn lisäeläketurvaan kuuluu vanhuuseläkkeen lisäosa, muunnetaan tämä vapaakirjaa laskettaessa ehdoiltaan varsinaista vanhuus- ja työkyvyttömyyseläkevapaakirjaa vastaavaksi ja yhdistetään varsinaiseen vapaakirjaan.

Työttömyyseläkkeen osalta vapaakirjan määrä on yhtä suuri kuin työkyvyttömyyseläkkeen vapaakirja.

Vapaakirjaa muodostettaessa muunnetaan rahastoitu eläke samoin kuin vapaakirjan ehdoissa ja perusteissa on ansaitun eläkkeen osalta määrätty.

Perhe-eläkkeessä vapaakirja on kohdan 4.3 mukaisesti lasketun ansaitun eläkkeen kaksikertainen määrä, joka vastaa lesken ja vähintään kahden lapsen eläkettä. Eri edunsaajatilanteissa perhe-eläke lasketaan edellä mainitusta määrästä TEL 7 h §:n 2 ja 3 momentissa mainittuja osuuksia käyttämällä.

8 MAKSETTAVA ELÄKE JA ELÄKESÄÄTIÖN VASTUULLA OLEVA OSA

8.1 ELÄKETAPAHTUMAN SATTUMISAJANKOHDALLE LASKETTU MAKSETTAVA ELÄKE

(Vahvistettu 6.4.2005, voimaantulo 20.4.2005, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2005 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Eläketapahtuman sattumisajankohdalle laskettu muun kuin vapaakirjan perusteella maksettava lisäeläke määrätään seuraavasti:

Vanhuus-, työkyvyttömyys- tai työttömyyseläke on

missä E_v on eläkesäätiön sääntöjen mukaisesti laskettu lisäeläke ilman yhteensovitusta kuitenkin vähintään ansaittu eläke. Suure $\Delta E_v(Y)$ on määrä, jolla yhteensovitus TEL 8 §:n 1 momentin mukaisesti etuuksien kanssa pienentää lisäeläkettä.

Perhe-eläke on

$$(17) \quad E_v^M = E_v - \Delta E_v(Y),$$

missä E_v on eläkesäätiön sääntöjen mukaisesti laskettu edunsaajien yhteinen lisäperhe-eläke ilman yhteensovitusta, kuitenkin vähintään edunsaajakokoonpanoa vastaava ansaittu eläke, ja $\Delta E_v(Y)$ on määritelty vastaavasti kuin kaavassa (16).

Vapaakirjan perusteella maksettava eläke määräytyy sosiaali- ja terveysministeriön vahvistamien vapaaehtoisten lisäetujen vapaakirjan ehtojen ja perusteiden mukaan.

8.2 ELÄKESÄÄTIÖN VASTUULLA OLEVA ELÄKE

8.2.1 Vapaakirjan perusteella maksettava eläke

(Vahvistettu 6.4.2005, voimaantulo 20.4.2005, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2005 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Vapaakirjan perusteella maksettavan vanhuus-, työkyvyttömyys- tai perhe-eläkkeen eläkesäätiön vastuulla oleva osa on vapaakirjan muodostumishetken laskuperusteiden mukaan määräytyvän vapaa-

kirjan rahastoidun osan suuruinen. Rahastoitu eläke tulee muuntaa edunsaajia vastaavaksi TEL 7 i §:n 2 ja 3 mukaisesti.

Osaeläkkeenä maksettavan työkyvyttömyyseläkkeen osalta eläkesäätiön vastuulla oleva osa on puolet täyden työkyvyttömyyseläkkeen rahastoidusta osasta. Työttömyyseläkkeeseen ei sisälly eläkesäätiön vastuulla olevaa osaa.

Jos yhteensovitus on pienentänyt vuonna v maksettavaa eläkettä, pienennys kohdistetaan ensisijaisesti eläkkeen yhteisesti kustannettavaan osaan ja toissijaisesti eläkesäätiön vastuulla olevaan osaan. Jos vastuu eläkkeestä jakaantuu usealle eläkelaitokselle, pienennetään kunkin eläkelaitoksen vastuulla olevaa osaa samassa suhteessa.

8.2.2 Muun kuin vapaakirjan perusteella maksettava eläke

(Vahvistettu 6.4.2005, voimaantulo 20.4.2005, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2005 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Vanhuuseläkkeen eläkesäätiön vastuulla oleva osa E_v^{RM} on kohdan 4.2 mukaan määräytyvän rahastoidun eläkkeen suuruinen.

Työkyvyttömyyseläkkeen eläkesäätiön vastuulla oleva osa koostuu aktiiviaikana rahastoituvasta osasta ja eläketapahtuman yhteydessä rahastoituvasta osasta ja se saadaan kaavasta

$$(18) \quad E_v^{RM} = E_v^R + (E_v - E_v^A)^+, \text{ missä}$$

E_v^R = kohdan 4.2 mukaisesti määräytyvä eläketapahtumahetkeen mennessä rahastoitu eläke

E_v = kohdan 4.1 mukainen eläketapahtumahetkeä vastaava vuosimaksun perusteena oleva tavoite-eläke

E_v^A = kohdan 4.3 mukaisesti määräytyvä eläketapahtumahetkeen mennessä ansaittu eläke.

Kaavassa (18) tavoite-eläke, ansaittu eläke ja rahastoitu eläke lasketaan eläketapahtumahetkellä voimassa olleiden laskuperusteiden mukaisesti.

Osa-eläkkeenä maksettavan työkyvyttömyyseläkkeen osalta eläkesäätiön vastuulla oleva osa on puolet kaavan (18) mukaan laske-
tusta määrästä. Jos työkyvyttömyyseläke myönnetään työttömyyseläkkeen jatkona, eläkesäätiön vastuulla oleva osa on samansuuruinen, kuin se olisi ollut, jos työkyvyttömyyseläke olisi myönnetty aktiivajan rahastoinnin päättymispäivästä lukien.

Työttömyyseläkkeeseen ei sisälly eläkesäätiön vastuulla olevaa osaa.

Perhe-eläkkeen rahastoitu osa on kohdan 4.2 mukainen rahastoitu eläke, mikäli edunjättäjä on kuollut vanhuuseläkkeellä. Mikäli leski ei ole edunsaaja tai lesken lisäksi edunsaajina on lapsia, rahastoitu eläke tulee muuntaa edunsaajia vastaavaksi TEL 7 i §:n 2 ja 3 momentin mukaisesti.

Mikäli edunjättäjä ei ollut vanhuuseläkkeellä, perhe-eläkkeen eläkesäätiön vastuulla oleva osa on

$$(19) \quad E_v^{RM} = E_v^R + (E_v - E_v^A)^+,$$

missä

E_V^R = kohdan 4.2 mukaisesti määräytyvä eläketapahtumahetkeen mennessä rahastoitu eläke

E_V = kohdan 4.1 mukainen eläketapahtumahetkeä vastaava vuosimaksun perusteena oleva tavoite-eläke

E_V^A = kohdan 4.3 mukaisesti määräytyvä eläketapahtumahetkeen mennessä ansaittu eläke.

Jos edunjättäjä kuolee saadessaan työkyvyttömyyseläkettä, perhe-eläketapahtumapäivänä pidetään työkyvyttömyyseläkkeen eläketapahtumapäivää. Jos edunjättäjä kuolee saadessaan työttömyyseläkettä, eläketapahtumapäivänä pidetään lisäeläkkeen aktiivijajan rahastoinnin päättymispäivää. Kaavan (19) tavoite-eläke, ansaittu eläke ja rahastoitu eläke lasketaan eläketapahtumahetkellä voimassa olleiden laskuperusteiden mukaisesti.

Mikäli leski ei ole edunsaaja tai lesken lisäksi edunsaajina on lapsia, perhe-eläkkeen eläkesäätiön vastuulla oleva eläke tulee muuntaa edunsaajia vastaavaksi TEL 7 i §:n 2 ja 3 momentin mukaisesti.

Jos yhteensovitus on pienentänyt vuonna u maksettavaa eläkettä E_u^M , pienennys kohdistetaan ensisijaisesti eläkkeen yhteisesti kustannettavaan osaan ja toissijaisesti eläkesäätiön vastuulla olevaan osaan. Jos vastuu eläkkeestä jakaantuu usealle eläkelaitokselle, pienennetään kunkin eläkelaitoksen vastuulla olevaa osaa samassa suhteessa.

Eläkesäätiön vastuulla oleva osa hautausavustuksesta on kohdan 4.2 mukainen rahastoitu hautausavustus, jos sellainen on syntynyt. Muulloin hautausavustuksen eläkesäätiön vastuulla oleva osa on eläketapahtumahetkelle laskettu hautausavustuksen tavoite-etuus. Jos edunjättäjä kuolee saadessaan työkyvyttömyyseläkettä, eläke-

tapahtumahetkenä pidetään edunjättäjän eläkkeen eläketapahtumahetkeä. Jos edunjättäjä kuolee saadessaan työttömyyseläkettä, eläketapahtumahetkenä pidetään lisäeläkkeen aktiiviajan rahastoinnin päättymispäivää.

9 ELÄKEVASTUU

9.1 YLEISTÄ

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Eläkesäätiön TEL 11 §:n mukainen eläkevastuu on laskettava jäljempänä esitettävien kaavojen mukaisesti tarkasti joka vuosi kalenterivuoden viimeiselle päivälle.

9.2 VASTAISTEN ELÄKKEIDEN ELÄKEVASTUU

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Vastaisten eläkkeiden eläkevastuu muodostuu vastaisten vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeiden eläkevastuusta ja hautausavustusten vastuusta.

9.2.1 Vastaisten vanhuuseläkkeiden eläkevastuu

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Vastaisten vanhuuseläkkeiden eläkevastuu \bar{V}_v^V muodostuu vastaisten vanhuuseläkkeiden ja vastaisten vanhuuseläkkeiden lisäosien vastuusta.

Vastaisten vanhuuseläkkeiden osalta eläkevastuu hetkellä 31.12.v lasketaan kaavasta

$$(21) \quad \bar{V}_v^V = 1,01 \sum_{x < w} E_v^R \bar{A}_{x+1/2}(E) + 1,01 \sum_{x \geq w} E_w^R \frac{\bar{N}_w}{\bar{N}_z} \bar{a}_{x+1/2},$$

jossa

z = täytetty ikä kuukauden tarkkuudella vuoden v päättymishetkellä

w = eläkeikä

E_w^R = rahastoitu eläke eläkeiässä.

Vastaisten vanhuuseläkkeen lisäosien osalta eläkevastuu hetkellä 31.12.v lasketaan kaavasta

$$(22) \quad \bar{V}_v^V = 1,01 \sum_{x < w} E_v^R \frac{\bar{N}_w - \bar{N}_{65}}{D_{x+1/2}}, \text{ kun } x < w.$$

Kun $x \geq w$ muutetaan rahastoitu eläke E_v^R siten, että pääoma-arvo säilyy.

9.2.2 Vastaisten työkyvyttömyyseläkkeiden eläkevastuu

(Vahvistettu 6.4.2005, voimaantulo 20.4.2005, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2005 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Vastaisten työkyvyttömyyseläkkeiden eläkevastuu hetkellä 31.12.v lasketaan kaavasta

$$(23) \quad \bar{V}_v^I = \begin{cases} 1,01 \sum E_v^R \bar{A}_{x+1/2}(S), & \text{kun } x < 63 \\ 0, & \text{kun } x \geq 63 \end{cases}.$$

9.2.3 Vastaisten perhe-eläkkeiden eläkevastuu

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Vastaisten perhe-eläkkeiden eläkevastuu hetkellä 31.12.v lasketaan kaavasta

$$(24) \quad \bar{V}_v^P = 1,01 \sum E_v^R \bar{A}_{x+1/2}(P).$$

9.2.4 Hautausavustusten vastuu

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Vastaisten hautausavustusten vastuu hetkellä 31.12.v lasketaan kaavasta

$$(25) \quad \bar{V}_v^K = \sum E_v^R \bar{A}_{x+1/2}(K).$$

9.3 ALKANEIDEN ELÄKKEIDEN ELÄKEVASTUU

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Alkaneiden eläkkeiden eläkevastuu muodostuu alkaneiden vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeiden eläkevastuusta.

9.3.1 Alkaneiden vanhuuseläkkeiden eläkevastuu

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Ennen 1.1.v+1 myönnettyjen ja 1.1.v+1 maksettavien vanhuuseläkkeiden eläkevastuu hetkellä 31.12.v lasketaan kaavasta

$$(26) \quad \bar{V}_v^{VA} = 1,01 \left[\alpha^V \sum E_v^{RM} \bar{a}_{x+1/2} + \sum E_v^{RL} \bar{a}_{x+1/2;65} \right]$$

jossa

α^V = kerroin, jonka avulla otetaan huomioon kollektiivisesti yhteensovituksesta ja peruseläkkeen lapsikorotuksesta johtuva eläkevastuunpienennys, toistaiseksi $\alpha^V = 1$

E_v^{RM} = eläkesäätiön vastuulla oleva osa maksettavasta vanhuuseläkkeestä, kuitenkin ottamatta huomioon peruseläkkeen lapsikorotuksen tai yhteensovituksen tai yhteensovituksen mahdollisesti aiheuttamaa pienennystä ja ilman mahdollista vanhuuseläkkeen lisäosaa.

E_v^{RL} = eläkesäätiön vastuulla oleva osa maksettavasta vanhuuseläkkeen lisäosasta.

9.3.2 Alkaneiden työkyvyttömyyseläkkeiden eläkevastuu

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Alkaneiden työkyvyttömyyseläkkeiden eläkevastuu hetkellä 31.12.v lasketaan kaavasta

(27)

$$\bar{V}_v^{IA} = 1.01 \left[\alpha^I \sum E_v^{IRM} \bar{a}_{(u)+(x+1/2-u);w}^{\bar{ii}} + \alpha^I \sum E_v^{IRM} \frac{\bar{N}_{x+1/2} - \bar{N}_w}{D_{x+1/2}} + k^I \sum E_v(S) \right]$$

jossa ensimmäinen summa lasketaan ennen 1.1.v+1 myönnettyjen ja 1.1.v+1 maksettavien tai myöhemmin SVL:ssä tarkoitetun päivärahan ensisijaisuusajan päätyttyä maksettavien, muina kuin yksilöllisinä varhaiseläkkeinä myönnettyjen työkyvyttömyyseläkkeiden osalta ja toinen summa lasketaan ennen 1.1.v+1 yksilöllisinä varhaiseläkkeinä myönnettyjen ja 1.1.v+1 maksettavien eläkkeiden osalta ja

- α^I = kerroin, jonka avulla otetaan huomioon kollektiivisesti yhteensovituksesta ja peruseläkkeen lapsikorotuksesta johtuva eläkevastuun pienennys, toistaiseksi $\alpha^I = 0,99$
- E_v^{IRM} = eläkesätiön vastuulla oleva osa maksettavasta työkyvyttömyyseläkkeestä, kuitenkin ottamatta huomioon peruseläkkeen lapsikorotuksesta tai yhteensovituksesta aiheutuvaa pienennystä
- u = työkyvyttömyyden alkuvuoden ja syntymävuoden erotus
- k^I = kerroin, jonka arvo on 0,04

$\sum E_v(S) =$ vastaisten työkyvyttömyyseläkkeiden vuotuinen kanta
hetkellä 31.12.v.

9.3.3 Alkaneiden perhe-eläkkeiden eläkevastuu

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Alkaneiden perhe-eläkkeiden eläkevastuu hetkellä 31.12.v lasketaan kaavasta

(28)

$$\bar{V}_v^{PA} = 1.01 \left\{ \alpha^P \sum E_v^{PRM} \left[C_0 \bar{a}_{y+1/2} + C_1 \bar{a}_{\lceil [y+1/2]^+ \rceil} + C_2 \bar{a}_{\lceil [y-1/2]^+ \rceil} \right] + k^P \sum E_v(L) \right\}$$

missä ensimmäinen summa lasketaan ennen 1.1.v+1 myönnettyjen ja 1.1.v+1 maksettavien perhe-eläkkeiden osalta, ja

α^P = kerroin, jonka avulla otetaan kollektiivisesti huomioon yhteensovituksesta aiheutuva eläkevastuun pienennys; toistaiseksi $\alpha^P = 1$

E_v^{PRM} = eläkesätiön vastuulla oleva osa maksettavista perhe-eläkkeestä, jos edunsaajana olisi leski ja kaksi lasta, ottamatta huomioon yhteensovituksen mahdollisesti aiheuttamaa pienennystä

y = lesken ikä syntymäpäivänä vuonna v

$$T_1 = (w - z_1)^+, \text{ missä}$$

w = lapseneläkkeen pääteikä
 z_1 = nuorimman lapsen ikä syntymäpäivänä vuonna v

$$T_2 = (w - z_2)^+, \text{ missä}$$

z_2 = toiseksi nuorimman lapsen ikä syntymäpäivänä vuonna v

$$\bar{a}_{\bar{n}} = \text{liitteen 1 mukainen aikakorko}$$

$$k^P = \text{kerroin, jonka arvo on } 0, 01$$

$$\sum E_v(L) = \text{vastaisten leskeneläkkeiden vuotuinen kanta } 31.12.v$$

Jos edunjättäjä on kuollut 30.6.1990 jälkeen ja leski on edunsaajana, kertoimet C_0 , C_1 , ja C_2 ovat

$$C_0 = 6/12$$

$$C_1 = \begin{cases} 0, & \text{jos edunsaajina ei ole lapsia} \\ 4/12, & \text{muulloin} \end{cases}$$

$$C_2 = \begin{cases} 0, & \text{jos edunsaajana on korkeintaan yksi lapsi} \\ 2/12, & \text{muulloin.} \end{cases}$$

Jos edunjättäjä on kuollut 30.6.1990 jälkeen ja leski ei ole edunsaajana, kertoimet C_0 , C_1 , ja C_2 ovat

$$C_0 = 0$$

$$C_1 = 4/12$$

$$C_2 = \begin{cases} 0, & \text{jos edunsaajana on yksi lapsi} \\ 3/12, & \text{muulloin.} \end{cases}$$

Jos edunjättäjä on kuollut ennen 1.7.1990 ja leski on edunsaajana, kertoimet C_0 , C_1 , ja C_2 ovat seuraavat

$$C_0 = 6/12$$

$$C_1 = \begin{cases} 0, & \text{jos edunsaajina ei ole lapsia} \\ 3/12, & \text{muulloin} \end{cases}$$

$$C_2 = \begin{cases} 0, & \text{jos edunsaajana on korkeintaan yksi lapsi} \\ 3/12, & \text{muulloin.} \end{cases}$$

Jos edunjättäjä on kuollut ennen 1.7.1990 ja leski ei ole edunsaajana, kertoimet C_0 , C_1 , ja C_2 ovat

$$C_0 = 0$$

$$C_1 = 6/12$$

$$C_2 = \begin{cases} 0, & \text{jos edunsaajana on yksi lapsi} \\ 3/12, & \text{muulloin.} \end{cases}$$

Jos heti alkavana rekisteröidyn perhe-eläkkeen riippuvuus edunsaajista joiltakin osin poikkeaa edellä mainituista, menetellään seuraavasti:

Jos leski on edunsaajana, kertoimet C_0 , C_1 , ja C_2 ovat

$C_0 =$ se suhteellinen osuus eläkkeestä E_v^{PRM} , johon leski olisi oikeutettu ollessaan yksin edunsaajana

$C_1 = 0$, jos edunsaajina ei ole lapsia, ja muussa tapauksessa se suhteellinen osuus eläkkeestä E_v^{PRM} , jolla leskelle ja yhdelle lapselle maksettava lisäperhe-eläke ylittää pelkälle leskelle maksettavan lisäperhe-eläkkeen

$C_2 = 0$, jos edunsaajana on korkeintaan yksi lapsi, ja muussa tapauksessa se suhteellinen osuus eläkkeestä E_v^{PRM} , jolla leskelle ja kahdelle lapselle maksettava lisäperhe-eläke ylittää leskelle ja yhdelle lapselle maksettavan lisäperhe-eläkkeen

jos leski ei ole edunsaajana, kertoimet C_0 , C_1 , ja C_2 ovat

$C_0 = 0$

$C_1 =$ se suhteellinen osuus eläkkeestä E_v^{PRM} , johon nuorin lapsi olisi oikeutettu ollessaan yksin edunsaajana

$C_2 = 0$, jos edunsaajana on yksi lapsi, ja muussa tapauksessa se suhteellinen osuus eläkkeestä E_v^{PRM} , jolla kahdelle lapselle maksettava lisäperhe-eläke ylittää yhdelle lapselle maksettavan lisäperhe-eläkkeen.

Muita kuin nuorinta ja toiseksi nuorinta lasta ei oteta huomioon alkaneiden perhe-eläkkeiden eläkevastuuta laskettaessa.

10 VASTAISTEN ELÄKKEIDEN ELÄKEVASTUU TILINPÄÄTÖKSESSÄ

10.1 VAIHTOEHTO I

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Vuodelta v tehtävässä tilinpäätöksessä eläkevastuun kohtaa 9.2 vastaava osa lasketaan kaavojen (21) - (25) mukaisten tilinpäätöshetkelle laskettujen vastuiden summana.

10.2 VAIHTOEHTO II

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Vuodelta v tehtävässä tilinpäätöksessä eläkevastuun kohtaa 9.2 vastaava osa lasketaan kaavasta

(29)

$$V_v^{TP} = {}^0r_v^2 (1 + (i_0)) \bar{V}_{v-1}^{VIPK} + {}^1r_v^2 (1 + (i_0))^{0,5} [P_v^{TP} - K_v(E) - (P_v^{H(TP)} - 0,01P_v^{TP})],$$

jossa

$$\bar{V}_v^{VIPK} = \bar{V}_v^V + \bar{V}_v^I + \bar{V}_v^P + \bar{V}_v^K, \quad \text{missä suureet on laskettu kaavojen (21) - (25) mukaan}$$

$$P_v^{TP} = \text{kaavaa (6) soveltaen laskettujen vuosimaksujen yhteismäärän arvio per 1.7.v, ei sisällä kuitenkaan heti alkavina rekisteröityjen lisäeläkkeiden eikä varhaiseläkkeen täydennysosan vuosimaksua. Rekisteröidyn lisä-}$$

eläketurvan piiriin kuuluvien työntekijöiden osalta vuosimaksuja arvioitaessa oletetaan, että työsuhteet jatkuvat vuoden v loppuun, ja käytetään samoja palkkoja ja samaa indeksitasoa kuin vuosimaksua vuodelta $v-1$ määrättäessä. Näin laskettuja vuosimaksuja korjataan TEL-indeksillä vastaamaan vuotta v . Arvion perusteena voidaan käyttää myös palkkatietoja vuodelta v .

${}^0r_v^2$ ja ${}^1r_v^2$ ovat liitteen 2 mukaisia kertoimia

$K_v(E) =$ suureeseen P_v^{TP} sisältyvien ETK:n kustannusosien yhteismäärä

$P_v^{H(TP)} =$ suureeseen P_v^{TP} sisältyvien hoitokustannusosien yhteismäärä

11 ALKANEIDEN ELÄKKEIDEN ELÄKEVASTUU TILINPÄÄTÖKSESSÄ

11.1 VAIHTOEHTO I

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Jos vuodelta v tehtävässä tilinpäätöksessä on vastaisten eläkkeiden osalta sovellettu kohdan 9.4 vaihtoehdon I mukaista menettelyä, tilinpäätöksessä kohtaa 9.3 vastaava eläkevastuun osa lasketaan kaavojen (26) - (28) mukaisten tilinpäätöshetkelle laskettujen vastuiden summana.

11.2 VAIHTOEHTO II

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Jos vastaisten eläkkeiden eläkevastuu on tilinpäätöksessä laskettu kaavan (29) mukaan, eläkevastuun kohtaa 9.3 vastaava osa laskeaan kaavasta

(30)

$$V_v^{TP(A)} = (1 + (i_0)) \bar{V}_{v-1}^{VIP(A)} (1 + (i_0))(1 - r_v^2) \bar{V}_{v-1}^{VIPK} + (1 + (i_0))^{0,5} \left\{ (1 - r_v^2) \cdot \right.$$

$$\left. \left[P_v^{TP} - K_v(E) - (P_v^{H(TP)} - 0,01 P_v^{TP}) \right] + \right.$$

$$\left. \left[P_v^A - K_v^A(E) - (P_v^{H(A)} - 0,01 P_v^A) \right] - (E_v + 0,01 E_v^R) \right\}$$

jossa

${}^0 r_v^2, {}^1 r_v^2, \bar{V}_v^{VIPK}, P_v^{TP}, K_v(E)$ ja $P_v^{H(TP)}$ on määritelty kaavan (29) yhteydessä, ja

$$\bar{V}_v^{VIP(A)} = \bar{V}_v^{VA} + \bar{V}_v^{IA} + \bar{V}_v^{PA},$$

missä suureet on laskettu kaavojen (26), (27) ja (28) mukaan

P_v^A = heti alkavina rekisteröityjen lisäeläkkeiden sekä varhaiseläkkeiden täydennysosan vuosimaksu per 1.7.v

$K_v^A(E)$ = suureeseen P_v^A sisältyvien ETK:n kustannusosien yhteismäärä

- $P_v^{H(A)}$ = suureeseen P_v^A sisältyvien hoitokustannusosien yhteismäärä
- E_v = vuoden v aikana maksetut eläkkeet ja hautausavustukset sekä eläkkeiden sijasta tapahtuneet kertasuoritukset, vastuunjaosta johtuva saatava tai velka sekä jo vastuunjaosta saatu tai vastuunjakoon maksettu vuoteen v kohdistuva ennakkomäärä huomioon otettuna
- E_v^R = vuoden v aikana maksetut eläkkeet sekä eläkkeiden sijasta tapahtuneet kertasuoritukset ilman tasausosia.

12 VASTUUNJAKOSUURE B_v^{bL}

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Sosiaali- ja terveysministeriön 28.1.1997 antaman vastuunjakopäätöksen (83/1997) mukaan käytetään vastuunjaon perusteena rekisteröidyn lisäeläketurvan osalta suuretta B_v^{bL} , joka saadaan kaavasta

(31)

$$B_v^{bL} = (1+(bl))^{-0,5} \left(((bl) - i_0) (\bar{V}_{v-1}^{VIPK} + \bar{V}_{v-1}^{VIH(A)}) + \frac{(1+(bl))^{0,5} - (1+i_0)^{0,5}}{(1+i_0)^{0,5}} \left[\bar{V}_v^{VIPK} + \bar{V}_v^{VIH(A)} - (1+i_0) (\bar{V}_{v-1}^{VIPK} + \bar{V}_{v-1}^{VIH(A)}) \right] \right) + \sum P_v^T,$$

missä $\sum P_v^T$ on vuosimaksuun sisältyvät tasausosat korkoutettuna hetkelle 1.7.v.

13 VASTUUNSIIRTO

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Siirrettäessä eläkkeestä aiheutuva vastuu eläkelaitoksesta toiseen, suoritetaan eläkkeestä kohtien 9.2 ja 9.3 mukaisesti laskettu eläkevastuuta vastaava määrä.

14 YHTEISELÄKESÄÄTIÖ

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Yhteiseläkesäätiössä näitä laskuperusteita sovelletaan työnantaja-kohtaisesti.

15 KERTASUORITUS ELÄKKEEN SIJASTA

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Jos eläkkeen sijasta annetaan vastaava kertasuoritus, on tämän suorituksen määrä ko. eläkkeen pääoma-arvo laskettuna nettoperusteiden mukaisesti.

LASKUKAAVAT

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

Seuraavissa kaavoissa E, EL, S, P ja K tarkoittavat vastaavasti vanhuuseläkettä, vanhuuseläkkeen lisäosaa, työkyvyttömyyseläkettä, perhe-eläkettä ja hautausavustusta.

Kertamaksut ja vastuuvaaramaksut on laskettu kunkin eläkelajin yksikköeläkettä kohti, perhe-eläkkeessä kuitenkin lesken yksikköeläkettä kohti ja hautausavustuksessa yksikkösummaa kohti.

1 NETTOKERTAMAKSU

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

a) Vastaiset eläkkeet

$$\bar{A}_x(E) = \frac{\bar{N}_w}{D_x}, \text{ kun } x < w$$

$$\bar{A}_x(EL) = \frac{\bar{N}_w - \bar{N}_{65}}{D_x}, \text{ kun } x < w$$

$\bar{A}_x(S)$ on yleisten laskuperusteiden kohdan 2.3. kaavan (15) mukainen suure, jossa $e = 9$ kk.

$$\bar{A}_x(P) = 0,9 \cdot \frac{1}{D_x} \int_x^\infty D_t \mu_t F(t) dt,$$

jossa miespuolisen edunjättäjän tapauksessa

$$F(t) = 0,99n_t(M)\bar{a}_{Y_t(M)+(b2)} + \bar{Z}_t(18, M),$$

missä $\bar{Z}_t(18, M)$ saadaan yleisten laskuperusteiden kohdan 2.4.1 kaavasta (23), ja naispuolisen edunjättäjän tapauksessa

$$F(t) = 0,99n_t(N)\bar{a}_{Y_t(N)+(b2)} + \bar{Z}_t(18, N),$$

missä $\bar{Z}_t(18, N)$ saadaan yleisten laskuperusteiden kohdan 1.4.4 kaavasta (9).

b) Alkaneet eläkkeet

$$\bar{A}_x(E) = \bar{a}_x$$

$$\bar{A}_x(S) = \begin{cases} \frac{\bar{N}_x - \bar{N}_w}{D_x}, & \text{jos eläke on myönnetty} \\ \text{yksilöllisenä varhaiseläkkeenä} \\ \bar{a}_{(u)+(x-u);w}^{\overline{ii}|i}, & \text{muulloin} \end{cases}$$

$$\bar{a}_n = \frac{1 - e^{-\delta n}}{\delta}$$

$$\delta = \ln(1 + i_0)$$

2. NETTOKERTAMAKSU ML. SUMMAAN VERRANNOLLINEN KUORMITUS

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutus teknisissä laskelmissa)

$$\bar{A}_x(K) = \frac{\bar{M}_x}{D_x} + (b13) \bar{a}_x.$$

3. NETTOVASTUUVAARAMAKSU ML. MAKSUVAPAUTUSMAKSU

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutus teknisissä laskelmissa)

$$R_x(S) = \bar{A}_x(S) - e^{-[(a4)+\delta]} \bar{A}_{x+1}(S)$$

Miespuolisen edunjättäjän tapauksessa

$$R_x(P) = 0,9 \cdot (b9) \mu_x (f \cdot n_x(M) \bar{a}_{Y_x(M)+(b2)} + \bar{Z}_x(w, M))$$

ja naispuolisen edunjättäjän tapauksessa

$$R_x(P) = 0,9 \cdot (b9) \mu_x (f \cdot n_x(N) \bar{a}_{Y_x(N)+(b2)} + \bar{Z}_x(w, N)),$$

missä

$$f = \begin{cases} 0,99 & \text{jos eläkkeen saamisen ehdot ovat lesken osalta TEL : n} \\ & \text{vähimmäisehtojen mukaiset} \\ 1 & \text{muulloin} \end{cases}$$

4. NETTOVASTUUVAARAMAKSU ML. SUMMAAN VERRANNOLLINEN KUORMITUS JA MAKSUVA- PAUTUSMAKSU

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

$$R_x(K) = (b9) \mu_x + (b13).$$

ERÄIDEN KERTOIMIEN ARVOT VUONNA v

(Vahvistettu 15.12.2004, voimaantulo 31.12.2004, sovelletaan ensimmäisen kerran vuodelta 2004 tehtävissä vakuutusteknisissä laskelmissa)

$${}^0r_v^2 = 0,94$$

$${}^1r_v^2 = 0,9$$